

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 033949 23 Увп
Бањалука, 09.4.2025. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Свјетлане Кнежевић, предсједника вијећа, Татјане Ступар и Асмира Коричића, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, записничара, у управном спору по тужби Правобранилаштва Републике Српске, Сједиште замјеника правобраниоца Бањалука (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број [...] од 14.02.2023. године Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове Бањалука (у даљем тексту: тужена), у предмету излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 033949 23 У од 09.10.2023. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 09.4.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Побијаном пресудом (исправљеном рјешењем од 31.10.2023. године), ставом 1 изреке, одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба Републике Српске, заступане по Правобранилаштву Републике Српске, изјављена против тачке 3 и 4 диспозитива рјешења Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, Подручне јединице Градишка, Комисије за излагање на јавни увид података о непокретностима и утврђивање права на непокретностима (у даљем тексту: Комисија) број [...] од 18.11.2022. године. Тим рјешењем, тачком 1 диспозитива, утврђен је садржај непокретности у привременом листу непокретности број 1422 к.о. Н. Т. који се састоји од: а) земљишта означеног бројевима катастарских парцела к.ч. број 496/4, површине 690 м², к.ч. број 506/1, површине 14655 м² и к.ч. број 524/2, површине 642 м² и б) објеката означених у привременом листу непокретности као објекат број 1, површине 60 м², изграђен на к.ч. број 524/2. Тачком 2 диспозитива на непокретностима из тачке 1 утврђено је право својине на земљишту и објектима у корист Републике Српске са 1/1 дијела. Тачком 3 диспозитива констатовано је да је на непокретностима из тачке 1 рјешења у привременом листу непокретности уписана забиљежба извршења на основу закључка Основног суда у Градишци број 72 0 И 066525 17 И од 20.3.2019. године у корист „Агроекспорт“ д.о.о. Нова Топола. Тачком 4 диспозитива наведено је да ће се у катастар непокретности к.о. Н. Т. извршити упис података о непокретностима и носиоцима права на непокретностима како је наведено у тачкама 1 до 3 рјешења. Тачком

5 диспозитива одређено је да је привремени лист непокретности број 1422 к.о. Н. Т. од 18.11.2022. године, саставни дио рјешења. Ставом 2 изреке побијане пресуде одбијен је захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, а ставом 3 изреке одбијен је захтјев заинтересованог лица „Агроекспорт“ д.о.о. Градишка за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је позивом на одредбе члана 73, 81 тачка в) и 84 став 1 и 3 Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“, број: 6/12, 110/16, 62/18 и 90/23, у даљем тексту: Закон о премјеру и катастру), те члана 57 Правилника о начину оснивања и одржавања катастра непокретности Републике Српске („Сл. гласник Републике Српске“, број: 11/14, 25/14 и 31/15, у даљем тексту: Правилник), уз наводе да су међу странкама спорне тачке 3 и 4 диспозитива рјешења Комисије од 18.11.2022. године, којим је уписана забиљежба извршења на предметним непокретностима у привременом листу непокретности број 1422 к.о. Н. Т., на основу закључка Основног суда у Градишци број 72 0 И 066525 17 И од 20.3.2019. године, у корист „Агроекспорт“ д.о.о. Нова Топола. Увидом „Ц“ лист з.к. ул. број 89 к.о. Н. Т. од 07.12.2022. године, под тачком 13, ДН [...] од 21.3.2019. године, утврђено је да је извршен упис забиљежбе извршења на непокретностима „Ратарство“ а.д. Нова Топола – у стечају, уписаним у „А“ лист, у корист „Агроекспорт“ д.о.о. Нова Топола - Градишка, на основу закључка Основног суда у Градишци број 72 0 И 066525 17 И од 20.3.2019. године, по основу уступања потраживања од 31.12.2007. године. Поступак излагања на јавни увид података о непокретностима и утврђивања права на непокретностима започет је 2022. године, што јасно указује да је забиљежба извршења на основу судске одлуке извршена три и по године прије покретања поступка оснивања катастра непокретности. Након што је цитирао одредбу члана 72 став 1 Закона о извршном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број: 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14, 5/17, 58/18 и 66/18, у даљем тексту: ЗИП) којом је прописано да ће чим донесе рјешење о извршењу, суд по службеној дужности одредити да се у земљишној књизи упише забиљежба извршења, указао је да наведено значи да је суд овлашћен да тражи забиљежбу донесеног рјешења о извршењу, док је орган тужене дужан да тај налог суда изврши, ако су за то испуњени услови, јер упис забиљежбе рјешења о извршењу, односно промјена тог уписа на страни тражиоца извршења (заинтересованог лица), није на штету било које стране у поступку извршења, па тиме ни тужиоца, који је оспореним актом постао титулар предметних непокретности (носилац права својине). Ово јер се забиљежбом не дира у стечена (уписана) права на непокретностима, већ забиљежба представља обавјештење јавности о постојању неке чињенице везане за конституисана права на непокретностима (члан 2 став 4 Закона о земљишним књигама). Забиљежба извршења на предметним непокретностима, односно промјене на страни тражиоца извршења („Агроекспорт“ д.о.о. Градишка умјесто К. Ш. и др. по основу уступања потраживања од 31.12.2007. године) датира од 21.3.2019. године, и то на основу наведене судске одлуке, а поступак излагања започет је 14.9.2022. године, па с обзиром на одредбу члана 57 Правилника, која прописује да се у поступку излагања терети преузимају из земљишне књиге, књиге уложених уговора и других исправа предочених Комисији и уписују се у „В“ лист привременог листа непокретности, у конкретном случају привремени лист непокретности број 1422 к.о. Н. Т., закључио је да је оспорени акт правилан и законит, а тужба без основа.

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија њену законитост због повреде одредаба Закона о управним споровима, Закона о општем управном поступку и повреде материјалног

права. Наводи да нижестепени суд није цијенио наводе тужбе у складу са важећим законским прописима, нити је тужена у цијелости цијенила жалбене наводе, због чега остаје код свих навода датих у тужби, односно жалби. Указује да је рјешењем Подручне јединице Градишка број [...] од 15.7.2021. године утврђено право својине на предметним непокретностима у корист „Ратарство“ а.д. Нова Топола у стечају, те да је исто поништено рјешењем тужене број [...] од 15.12.2021. године и предмет враћен на поновни поступак. Сходно томе, а имајући у виду да је у току стечајни поступак над привредним друштвом „Ратарство“ а.д. Нова Топола, који је код Окружног привредног суда у Бањалуци заведен под бројем 57 0 Ст 131172 08 Ст и који се води од 2008. године, то произлази да није могло доћи до вршења забиљежбе било којег поступка на предметним непокретностима, нарочито на непокретностима које у нарави не представљају непокретности које могу ући у стечајну масу. Стечајни поступак над наведеним друштвом отворен је рјешењем Основног суда у Бањалуци број 71 0 Ст 013172 08 Ст од 05.5.2008. године, са чим је био упознат „Агроекспорт“, као и физичка лица наведена у образложењу побијане пресуде, а који и поред наведеног сазнања учествују у извршном поступку много година после отварања стечајног поступка, при чему нису презентовали ни један доказ да предметне непокретности могу бити дио стечајне масе. Правне последице отаварања стечајног поступка огледају се у томе да се прекидају сви поступци покренути до дана отварања стечаја, стечајни поступак се евидентира у јавним евиденцијама ради обезбјеђења могућности намирења стечајних повјерилаца, односно спречавања отуђења непокретности у току трајања стечајног поступка без намирења повјерилаца стечајног дужника и др. Сходно наведеном тачка 3 диспозитива рјешења Комисије је незаконита, а самим тим и тачка 4 истог. Тиме је дошло и до повреде основних начела Закона о општем управном поступку. Предлаже да се захтјев уважи и предметна управна ствар ријешити мериторно, или да се побијана пресуда укине и предмет врати суду на поновно суђење, уз накнаду трошкова поступка.

У одговору на захтјев тужена остаје код оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије.

„Агроекспорт“ д.о.о. Градишка, заинтересовано лице, у одговору на захтјев наводи да је споран број побијане пресуде, јер је тужба одбијена у предмету број 11 0 У 033905 23 У, а захтјевом се тражи ванредно преиспитивање пресуде број 11 0 У 033949 23 У. Наводи да предметна забиљежба датира од 20.3.2019. године, а да је поступак излагања започет 14.9.2022. године, па с обзиром на одредбу члана 72 став 1 ЗИП и одредбу члана 57 Правилника, да је побијана пресуда правилна и законита. Предлаже да се захтјев одбаци или одбије.

Размотривши захтјев, одговоре на захтјев и побијану пресуду, на основу одредбе члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе предмета управног поступка и управног спора, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Прије свега, овај суд налази неоснованим приговоре заинтересованог лица да је споран број побијане пресуде с обзиром да је иста у погледу броја исправљена рјешењем нижестепеног суда број 11 0 У 033949 23 У од 31.10.2023. године, које је достављено свим странкама.

Из података списка произлази да је Комисија дана 18.11.2022. године извршила излагање на јавни увид података о непокретностима уписаним у привремени лист

непокретности број 1422 к.о. Н. Т., те донијела рјешење којим је утврдила садржај непокретности у том привременом листу непокретности који се састоји од земљишта означеног као к.ч. број 496/4, к.ч. број 506/1 и к.ч. број 524/2, те објекта број 1, површине 60 м², изграђеног на к.ч. број 524/2, а на којим је право својине утврдила у корист Републике Српске са 1/1 дијела, уз одређење у тачки 3 диспозитива да је на предметним непокретностима у привременом листу непокретности уписана забиљежба извршења на основу закључка Основног суда у Градишци број 72 0 И 066525 17 И од 20.3.2019. године у корист „Агроекспорт“ д.о.о. Нова Топола, у тачки 4 диспозитива да ће се у катастар непокретности к.о. Н. Т. извршити упис података о непокретностима и носиоцима права на непокретностима како је наведено у тачкама 1 до 3 рјешења, те у тачки 5 да је привремени лист непокретности број 1422 к.о. Н. Т. од 18.11.2022. године, саставни дио рјешења. Против тачака 3 и 4 диспозитива првостепеног рјешења тужилац је изјавио жалбу, па је Комисија одржала нову расправу дана 07.12.2022. године, на којој је од стране члана Комисије геодетске струке утврђено да је терет, који је предмет жалбе, преузет у привремени лист непокретности 2019. године, а да је из з.к. ул. бр. 89 к.о. Н. Т. од 07.12.2022. године видљиво да наведени терет и даље постоји уписан у исти. Оспореним актом је одбијена жалба, а побијаном пресудом је одбијена тужба, из разлога који су наведени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Одредбом члана 73 став 1 Закона о премјеру и катастру прописано је да се у катастар непокретности уписују подаци о непокретностима према подацима катастарске евиденције, земљишних књига и других исправа којима се доказује право на непокретностима (уговори, судске одлуке, као и одлуке других надлежних органа) и на бази књига уложених уговора, а чланом 81 тачка в) тог закона је прописано да у поступку излагања података комисија странкама ставља на увид податке о земљишним и кућним служностима, стварним теретима и хипотекама којима су непокретности оптерећене.

Одредбом члана 57 Правилника прописано је да се у поступку излагања терети преузимају из земљишне књиге, књиге уложених уговора и других исправа предочених Комисији и уписују се у В лист привременог листа непокретности.

Правилно је нижестепени суд одбио тужбу јер је у поступку излагања на јавни увид података о непокретностима уписаним у привремени лист непокретности број 1422 к.о. Н. Т., упис предметне забиљежбе извршења преузет сходно цитираним одредбама из земљишне књиге, односно из з.к. ул. број 89 к.о. Н. Т.. Исти је у Ц“ листу наведеног з.к. улошка, на непокретностима „Ратарство“ а.д. Нова Топола – у стечају, уписаним у „А“ лист, извршен дана 03.4.2019. године, предмет број ДН [...] од 21.3.2019. године, а на основу закључка Основног суда у Градишци број 72 0 И 066525 17 И од 20.3.2019. године, ради уступања потраживања од 31.12.2007. године на страни тражиоца извршења умјесто К. Ш. и других уписаних под Ц/2, у корист „Агроекспорт“ д.о.о. Нова Топола – Градишка. Дакле, у поступку излагања односно оснивања катастра непокретности као нове евиденције о непокретностима, није одлучивано о упису наведене забиљежбе извршења, већ је иста, која је у земљишној књизи већ била уписана 03.4.2019. године, само преузета и уписана у „В“ лист привременог листа непокретности број 1422 к.о. Н. Т.. Стога су без основа приговори тужиоца да на предметним непокретностима није могло доћи до наведене забиљежбе, о чему је нижестепени суд дао јасне и аргументоване разлоге, које као ваљане прихвата и овај суд.

Како ни остали наводи захтјева нису од утицаја на рјешење ове управне ствари, то овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене

незаконитости из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова поступка одбијен као неоснован.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић